Жив колись у темному лісі могутній красень лев. Коли він обходив свої володіння, всюди навкруги тріщало гілля, трава хилилася й звірі ховалися в нори.

Та минав час, лев старішав, підупадав на силі, і врешті настала година, коли він так охляв, що й на ноги звестися не міг.

— Що ж мені тепер робити? — журився лев.— Полювати не можу, годувати мене нікому; їй-право, сконаю з голоду... О, гірка моя доле!

Смутний-невеселий, сидів лев біля печери. Та раптом сяйнула йому думка, і очі спалахнули вогнем.

— Ні! Лев зроду ні перед ким не схилявся — тож і перед смертю не стане на коліна. Є ще спосіб урятуватися. Ану ж бо спробую щастя!

Простягся лев на землі та й застогнав — жалібно-жалібно...

Трохи згодом на дерево неподалік печери сів орел і, почувши левів стогін, дивом здивувався.

— Скільки пам'ятаю себе птахом,— каже до лева,— ще не чув, аби цар звірів стогнав.

— Що ж тут дивного — я тяжко занедужав,— відповів лев.

— Ти занедужав?

— Ще й як! Голова мені гуде, все тіло болить, так що й поворухнутися не можу. Поліз би в печеру перележати, але боюся: ляжу, то більше не встану... Ой, орле, орле, це вже смерть до мене підступає!

І лев перевальцем поліз до печери.

"Полечу та розповім у лісі, що лев помирає",— надумався орел. Змахнув крилами, шугнув у небо й полинув до джерела, куди приходили звірі на водопій. Сів на суху гілляку та й ну гукати:

— Гей-гей! Слухайте! Лев занедужав, лежить у печері й стогне-тужить — так йому тіло болить. Вже недовго йому жити!

— Ти ба! — недовірливо мовив олень.

— Коли хочеш, піди сам подивися,— сказав орел і полетів далі.

— Ходімо глянемо на лева, чи й справді він такий слабий,— мовив олень до звірів.

— Підемо, тільки завтра або позавтра, бо сьогодні ніколи,— відповіли ті.

Новина швидко облетіла весь ліс. Багатьом закортіло подивитися на свого слабого царя. То той, то той звір вирушав до нього, але. хто входив до печери, назад не вертався. Бо розважив собі лев лукаво, що коли вже не може він полювати — нехай пожива сама до нього приходить. І не помилився. Майже щодня з'являвся в печері котрийсь із звірів, а коли й по двоє чи по троє. Тож усе добре велося.

Хитра лисиця вдень і вночі нишпорила в лісі, все вона знала, всюди встигала — ніде без неї не обходилося. їй одразу впало в око, що багато звірів кудись позникало, а куди — ніхто не знав.

"Не я буду, коли не дізнаюся",— поклала собі лисиця.

Стала міркувати, як розкрити таємницю, довго сушила голову і врешті надумала.

"Простежу-но за котримось із звірів, ну, хоч би за сірим цапиком, їх уже ціле стадо бозна-де ділося".

Вилізла лисиця з нори та й подалася слідом за цапиком. Аж бачить — підбіг той до левової печери, покрутився біля входу та й гульк усередину.

"Е-е-е,— подумала лисиця,— тут щось не те". Підкралася ближче, сховалася за великим каменем навпроти печери і почала стежити. Та й побачила все, що там діялося.

"Он воно що! Бач, як вони попадаються, бідолахи! Але хто ж їм винен, коли й на дещицю розуму не мають?! А проте цікаво дізнатися. як почувається лев. Тільки я не така дурепа, щоби датися йому в пазури".

Вийшла лисиця з-за каменя й гукнула:

— Гей, леве!

— Хто там? — питає лев.

— Це я, лисиця! Почула, що ти занедужав, і прийшла провідати. То як твоє здоров'ячко?

— Ох, не питай! Дуже кепсько! — відказує лев кволим голосом.— Але чому ти не заходиш? Посидь біля мене, погомонимо. Знудьгувався я в самоті.

— Стривай, леве! Я бачу тут, біля печери, сліди багатьох звірів, що навідували тебе. Цікаво, чому ці сліди ведуть тільки до печери, а назад — ні? Мовчиш? Ні, я не можу до тебе зайти!

По цих словах лисиця шаснула у кущі та й подалася додому.

— Що сталося, матусю? — питають її лисенята.— Чому ти так бігла?

— Ходіть спершу вечеряти, потім розкажу.

Повечеряли вони й полягали спати. Тоді лисиця розповіла про нерозумних звірят, що самі пішли в левову пащу.

— Отож, діточки, затямте на все життя: не рушайте в дорогу, не знаючи, куди вона приведе і чи можна повернутися нею назад,— сказала лисиця наостанок.